

16. jan. 1847

FAKTA

Dato:
16. jan. 1847

Sidetæl:
Dagbog D, side 33-34

Dagbogens placering:
Den Hirschsprungske Samling

Trykt udgave:
Ettore Rocca (red.): "Dagbog 9.
december 1846 - 15. april 1846" i
Bente Bramming, Hans Edvard
Nørregård-Nielsen og Ettore Rocca:
Længsel. Lundbye og Kierkegaard,
Århus 2013, s. 228-229; Jesper
Svenningsen (red.): Seks år af et liv.
Johan Thomas Lundbye - Dagbøger
om tro, skæbne, kunst og kærlighed,
København 2018, s. 483-484

TRANSSKRIFTION

1847.-

16 Januar.

Jeg er saa beskjæftiget og vel tilmode, at jeg sjælden føler Trang til at betro mig til min Bog, og endnu sjældnere skrive i den. Jeg har 3-4 Billeder i Arbeide, men ingen ganske færdige. Jeg troer vist at bemærke en Forskjæl i min tekniske Behandling, og med Glæde tillige: at mine Sager have mere Virkning og Farve, end tidligere. Jeg søger at gjøre Tegningen og al Anstrængelse for dens Rigtighed saa lidet følelig som mulig, synes bedre at forstaa Forskjællen mellem Tegning og Maleri, ret at nyde alt det Behagelige, der er ved at rode i de fede, smidige Oliefarver. Boelstedet ved Lodskov¹ er nær færdigt, og blevet det næsten uden at jeg selv veed hvordan - fordi jeg saameget muligt har arbeidet paa det Hele, ladet det voxe frem af en Chaos, saa at sige, thi saaledes saae Anlægget ud. Paa denne Maade troer jeg man vinder langt mere Fylde og Mangfoldighed, end om hver Ting var først ziirligt optegnet og under hele Arbeidet holdt strengt indenfor de engang angivne Omrids. Hvorimod min Behandling i dette Billed havde noget stedse ansporende, overraskende, skabende, som i høi Grad holdt Interessen vedlige. -

•34•

Jeg har malet Skizze til en Malkeplads², en Opgave, hvortil jeg har samlet Stof og Studier i flere Somre paa Vognstrup - nu lader det til, at den endelig kan komme frem, men dygtigt maa det Billed være, thi Opgaven er saavel med Hensyn paa Dyrene, deres Grupper, Pladser og forskjællige Karakterer, som ogsaa i landskabelig Henseende saa herlig. Luften skulde blive stribet med fine klare Skyer, heelt over, som vi paa smukke Sommerdage saa tit kunne see den, og man seer imod Solen, hvis Virkning paa Skyerne skulde tilveiebringe meget fine Overgange, og hvis Glands heelt skulde omhylle den fjernere, større Gruppe af Køer, saa at de stedse vandt Localfarve og Bestemthed eftersom de komme nærmere mod Forgrunden. Det er henimod den Tid, da Malkningen er tilendebragt, Køerne spredes og brøle af Længsel efter atter at kom[me] ud paa de brede Enge - o det Hele staaer saa deiligt for mig i Tanken, at jeg kunde unde mig selv Held til Udførelsen. - Et lille Efteraarsbilled fra Vallekilde³: en lille grøn Høi paa Marken mod en ganske klar, kold Luft, hvorover glide mange smaae, isolerede Skyer uden alle de bløde løsrevne Smaadele som paa en varmere Dag kunne forbinde og tilsammen give Indtrykket af trykkende Hede; det har jeg villet undgaae, det er Efteraar og Qvæget gaaer løst, en Dreng vogter det, og paa Høien ere et Par Tjørne, som have bøiet sig for de idelige Vindstød fra Nordvest. - I disse Dage maler jeg paa et lille Billed fra Møllebakken ved Kallundborg⁴. Dette har jeg begyndt paa et gammelt Stykke Lærred som efter tre caserede Billeder har beholdt en Mængde Knuder og Knupper, der tydelig gjøre dem gjældende under dette fjerde. Det har jeg gjort med Flid - det tvinger til en flot voldsom

Behandling, hvorpaa jeg ligesaameget vil beflitte mig, som paa den yderste Delicatesse i Tonerne. Vi lide haardt under Prikkeriet, det kan være saa raat, at det maa gjøre Een ondt i Øinene. – Det er saa besværligt at skrive om, hvad man ret for Alvor lever i, sundt og livligt – i de syge Perioder, ja, da er Bogen god. –

¹ Statens Museum for Kunst, KMS1644 (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 231).

² Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 281 (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 232); det færdige billede tilhører Statens Museum for Kunst, KMS528 (Madsen 1949, nr. 233).

³ Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 280 (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 228).

⁴ Privateje (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 230), et studie fra 1846 tilh. Ny Carlsberg Glyptotek, inv.nr. MIN 3114 (Madsen 1949, nr. 220).

Jeg har malet Niinge til en Malkeplade, en Opgave, hvilket jeg har kaldet
Aaf og Nidve i flere Samme paa Ujustring - vi lader det til, at den
endelig kan komme frem, men dygtigt naar det Billedt sees, thi Opgaven
er saavel end klægt paa Opgaven, deres Fjænger, Plader og forskjel-
lige Karakterer, som ogsaa i landskabelig Klædning saa herlig. Kæften
skulde blive tricket med fine klare Skyer, heelt oven, som er paa smilte
Lommerdage saa det kommer, se den, og man sees ind i Selen, hvis
Virkning paa Skyerne skulde tilvise mange meget fine Oerogange, og
hvis Glæde skulde skulde omhyllt den fjænger, deres Fjænger af Læse,
saa et de steds saaret Localfarve og Bortlemthed efterom de kommer
nærmere med Fjængerne. Det er herimod den T.D. de Malkeplades
er blevet bragt, Kæmpeorden og brøler af Læse, og det at her
ind paa de brøder Læse - o det hele stæen saa det liget for mig i Tæse
hæve, at jeg kunde mude mig selv med det til Udførelse. - Et lille
Efteraarsbilledt paa Vælskriver: en lille grøn Kæle paa Markens med
en ganske Kæle, heldt Læse, hvorover glæde mange smaa, i selve
de Skyer, inden alle de brøder Læse dele som paa ses nærmere
de Dag kommer for Læse og tilvise en græde Smiltebrøder af trykbrøder
Kæle, det har jeg villet vidergæde, det er Efteraars og fæstet gæde Læse,
en Dæmning venter det, og paa Kæle sees et Paa Tæse, som hæve brø-
et og for de indlige Vindstødet paa Nordvest. - I sine Dage maler jeg
paa et lille Billedt paa Millestætte med Hællingeborg. Dette har jeg
gjort paa et gammelt Pælle Læse som efter tre caser de Billeder
har behøvet en Mængde Kæle og Kæle, det tydelig gjæde dem gæde
sæde ind i det fjæde. Det har jeg gjort med T.D. det bringer til en flødt
sæde om Behandling, som paa jeg Læse nærmest vil heftige mig, som
paa den gæde Delicæte i Tæse. Vi lide hæde under Pællebrøder
som Pællebrøder tillæge Kæle nærmest af Fæstet paa saavel T.D. som
det kan være saa reat, at det maas gjæde Læse end i Pælle. - Det er en
bæstelig at vider om, hvad man set for alle Læse i, smilte og Læse
Læse - i de syge Perioder, ja, det er Pælle god. -